

child would fly with fishes, would get lost in the sea and would dream, because this child was Mozart, and he dared to compose music in his dream. “A little night serenade” of the State Regional Autonomous Institute of Culture and the Ryazan State Puppet Theater gave me back my innocence and my ability to be amazed by the puppet art with a categorical, masterful and charming fineness. The transfer into the world of the talented composer was a result of well organized, but also entertaining direction. The dreams of the little genius were predecessors of music, which showed – meetings with a funny frog (a brilliant etude), colorful birds, big and small fish, a monster and a beautiful mermaid in front of the very impressed small and big audience. The beautiful performance of the shining puppets was balanced by sense of challenge and jokes which additionally put the spectator on the list of the “lied”. The show allows itself to expand entirely into the story, and to build that sensible space where fantasy invaded and we were conquered by theatrical illusion. Mozart was flying,

swimming and creating his great music. But he was a child and his works passed through the most delicate parts of his senses – there, where everything was still shining brightly and was taking you to some other worlds. The “Little night serenade” managed to push me back in my child’s body. While I was in it again, I felt that the theatric illusion could invade me completely and allowed me to be lied for a while. Because sometimes there is nothing better than the well created theatric lie.

“Two are too many – three not enough” had this feature – I was always feeling a lack of desire to obey (just as the festival director?) in its spirit. There were things that I could fix, but the mischiefs he did alone were the best, because they were pulling him away from the routine, their ideas were provoking, and their message was more than just a broken nose. Because his mischiefs were the best shows that we wanted to write about. Long live illusion!

Translation by **Nadia Zhereva**

Кибер бяла приказка – дигитална реалност по Валери Петров

Светломира Стоянова

Валери Петров живее във време, в което дигитализацията на ежедневието все още не е фактор и все пак неговите пиеси продължават да бъдат част от репертоарите на куклените театри – не само в София, но и в страната.

От друга страна, ако погледнем към днешния ден, виждаме екип от млади кукленици (Театър „Мале-мале“¹), които виждат една от най-известните му пиеси – „Бяла приказка“, по нов начин. Тази година се състоя премиерата на „Кибер бяла приказка“². Заглавието подсказва, че оригиналният текст най-вероятно е бил променен.

В годините, в които съм имала преки срещи с кукления театър, съм виждала несполучливи адаптации по класически и любими текстове – още на този етап искам да кажа, че спектакълът, който предстои да разгледам, не е такъв пример.

Режисьорът на представлението (Красимир Кирчев) про-

„Кибер бяла приказка“
Снимка
Гергана Дамянова

¹ Първата награда на Пресцентъра (2017 г.) на Международния куклен фестивал „Михаил Лъкатник“ в Ямбол е връчена на театър „Мале-мале“.

² Премиерата се състоя на 16.12.2017 г. в Театър „Ателие 313“.

меня пиесата без да „посяга“ на сюжета и посланието. Смятам, че работата му с текста е ключова и не винаги сполучлива, но в този случай ми се струва, че нещо много важно се е случило в работния процес. От години се говори за развитието на публиките, за начините на достигане по правилен начин до детската аудитория. Текстът на Валери Петров винаги ще

бъде актуален, тъй като засяга темите за приятелството, но в дигитализирания свят, който днес обитаваме, има начин да се достигне до децата чрез език, който им е понятен.

В „Кибер бяла приказка“ съм много чувствителен за хумор както в режисьорската интерпретация, така и в сценографското решение на Ханна Шварц, можем да открием именно съвременен

„превод“, който е четим не само за децата, но и за придружителите им. Музиката, дело на Виктор Крумов, разчита на дигитално детско звучене, което допринася за изграждането на сценичния облик на спектакъла и към нея отново е подхотено чувство за хумор и с ясно четими от по-възрастните зрители звукови препратки.

Още в първата сцена виждаме метеорологът (Коле Китанов), който се опитва да включи компютъра си (със качливо намигване на него има не ябълка, а отхапана круша за лого). Зад него е и висока около два метра конструкция – екран, където се появяват героите от историята. Създадени са две реалности на сцената. След това се появява Еленчето (Мила Иванова), което се превръща и в своеобразен разказвач на историята на Иванчо, който отива с котето си в планината, но животинчето се измъква от раничката му, за да избяга и по пътя си се запознава с други горски обитатели. Важно е да отбележа, че в рамките на целия спектакъл не се използва

мултимедия, а със средствата на кукленотеатрално имитиране се постига илюзията за компютърна реалност.

Смисълът на оригиналният текст както и любимата ми в него песен, която започва с „Казва се „приятел пръв“, но защо е той такъв?“ са запазени. Дори, когато компютърът бива изключен, историята продължава. Има и интересен обрат – метеорологът влиза във виртуалната реалност, за да се намеси в историята. Горските обитатели подлагат Иванчо на тест, който е визуализиран посредством познати компютърни игри (като например тетрис снежна буря). В няколко „нива“ виждаме проявления на приятелството, онагледени с упорството на малкото момче, което иска да открит котенцето. В крайна сметка се откритват. Щастлив край.

В спектакъла участват трима актьори, но те умело успяват да овладеят всички кукли зад паравана-монитор. Голямо впечатление прави Евгения Ангелова, която играе няколко различни персонажа и умело

успява да улови модулациите на гласовете им както и спецификата на движенията на горските обитатели (мечка, лисица). Куклите притежават геометрична пропорционалност (напомнят по-скоро на обекти), високи са не повече от 30 сантиметра и повечето от тях (горските обитатели) имат отделно глава и тяло, за да може при управлението им да се създава ефект на хиперболизирани движения. Що се отнася до отношението кукла-актьор, по-скоро можем да говорим за емоционално отстраняване от куклата, за да може тя да остане на преден план в зрителското възприятие.

В заключение бих искала да кажа, че „Кибер бяла приказка“ е много добър пример за адаптация на текст за куклен театър и осъвременяването му без „загуба“ на посланието. Вярвам, че развитието на драматургията и отношението към нея особено що се отнася до тази за деца, е ключово и решаващо за „отглеждането“ на аудитория, която ще има отношение към театъра и в бъдеще. ■

Сънувана музика

Боряна Георгиева в разговор с **Андрей Запорожски** (сценограф на „Малка нощна серенада“)

Пред нас стоеше задачата как да приобщим децата към класическата музика и как да превърнем това намерение в спектакъл. Решихме да е чрез силна визия, чрез ярки картини, каквито има само в детските сънища. Затова построихме разказа като сън на малкия Моцарт. Така възникна „Малка нощна серенада“ – една ранна композиция на детето-чудо. Той я сънува и смятаме, че тази музика е най-подходящата за първа среща на децата с Моцарт. Най-лесна е за възпитание в любов към класическата музика. Защото майката е пляла песни на малкия Волфганг, той е расъл с тях, освен че се е родил гениален. Моцарт е много удобен пример за децата, той има и детски произведения и на това е построено всичко в спектакъла. Разбира се използвани са и произведения от по-късните му години. Това не е само куклен спектакъл. Вплели сме в него мултимедия и смес от различни жанрове.

Избрахме ранните години от живота на Моцарт, защото смятахме, че така на децата ще им стане понятна класическата музика и ще могат да я възприемат непосредствено, с любов. Защото, ако допуснем, че малките бъдат заведени на класически концерт, те може да не почувстват музиката, да се отегчат и категорично да откажат да ходят повече. Тук има още един момент, чрез визуалните ефекти – видео, звук и други сцени, плюс класическа музика, въздействат на детето и то се вживява още повече... И виждаме по реакциите на децата, че винаги някой започва да дирижира, става от стола, просто подскача и така ние разбираме, че сме уцелили и че идеята в някаква степен е достигната.

В този смисъл театърът и музиката се сливат в едно. Когато децата отиват на театър, те се влюбват в музиката, а това ги кара да продължават да ходят на театър. ■